Türkiye Turizm Ansiklopedisi

CİLT

VI

Editör ve Koordinatörler
Prof. Dr. Nazmi KOZAK
Prof. Dr. Metin KOZAK

DETAY YAYINCILIK

Türkiye Turizm Ansiklopedisi

Kavramlar, Kurumlar ve Kuruluşlar, Olaylar ve Kişiler

Cilt

VI

Fertek Meyhanesi

Hamam

Editör ve Koordinatörler

Prof. Dr. Nazmi KOZAK

Prof. Dr. Metin KOZAK

DETAY YAYINCILIK

Ankara, 2022

DETAY YAYINLARI : **1492**

1. Baskı : Nisan 2022
ISBN : **978-605-254-557-7**
Takım ISBN : **978-605-254-551-5**
Yayıncı Sertifika No : 46573
Matbaa Sertifika No : 42488

Kitapta yer alan ansiklopedi maddelerinin bilimsel ve hukuki sorumluluğu yazar/larına aittir.

© Detay Anatolia Akademik Yayıncılık Ltd. Şti.
Her hakkı saklıdır. Yazarından ve yayınevinden yazılı izin alınmaksızın bu kitabın fotokopi veya diğer yollarla kısmen veya tamamen çoğaltılması, basılması ve yayınlanması yasaktır. Aksine davranış, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu gereğince, 5 yıla kadar hapis ve adli para cezaları ile fotokopi ve basım aletlerine el konulmasını gerektirir.

Dizgi ve sayfa düzeni : Prof. Dr. Nazmi Kozak
Kapak Tasarım : Detay Yayıncılık
Baskı ve Cilt : Bizim Buro Matbaacılık ve Basımevi
1. Sanayi Caddesi Sedef Sokak No: 6/1 İskitler-Ankara

Kütüphane Bilgi Kartı
Editör ve Koordinatörler: Nazmi Kozak, Metin Kozak
Türkiye Turizm Ansiklopedisi: Kavramlar, Kurumlar ve Kuruluşlar, Olaylar ve Kişiler, Cilt: 1, 1. Baskı
ISBN: 978-605-254-557-7, 385 + 15 sayfa ve dizin var

DETAY YAYINCILIK

GENEL DAĞITIM ve İSTEME ADRESİ
DETAY ANATOLIA AKADEMİK YAYINCILIK LTD. ŞTİ.
Adakale Sokak No: 14/4 Kızılay/ANKARA
Tel : (0.312) 434 09 49 • Faks: (0.312) 434 31 42
Web: www.detayyayin.com.tr • e-posta: detayyay@gmail.com

Koordinatör ve Baş Editörler

Nazmi KOZAK
Anadolu Üniversitesi

Metin KOZAK
Kadir Has Üniversitesi

Alan Editörleri

Gülşah AKKUŞ
İzmir Katip Çelebi Üniversitesi

Ceren AYDIN
Kastamonu Üniversitesi

Çağdaş AYDIN
Kastamonu Üniversitesi

Adile BEBEK
Doktora öğrencisi

Dönüş ÇİÇEK
Anadolu Üniversitesi

S. Emre DİLEK
Batman Üniversitesi

Mehmet Tahir DURSUN
Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi

Mehmet ERTAŞ
Pamukkale Üniversitesi

Esra GÜL YILMAZ
Afyon Kocatepe Üniversitesi

Fatih GÜNAY
Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi

Burçin KIRLAR CAN
Pamukkale Üniversitesi

Selim KIROVA
Manisa Celal Bayar Üniversitesi

Gökçe Yasemin ERSÖZ
Dokuz Eylül Üniversitesi

Su KÜFTEOĞLU
Hukukçu, turizmgazetesi.com

Serap GÜZEL ÖZDEMİR
İstanbul Üniversitesi - Cerrahpaşa

Aslı Emine ÖZEN
Dokuz Eylül Üniversitesi

Hanım Kader ŞANLIÖZ ÖZGEN
Özyeğin Üniversitesi

Zehra Gökçe SEL
Dokuz Eylül Üniversitesi

Serhat Adem SOP
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

Soner SÖYLER
Dokuz Eylül Üniversitesi

Leyla ŞİŞİK
İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi

Arzu TOKER
Anadolu Üniversitesi

Gözde TÜRKTARHAN
Güney Florida Üniversitesi

Ebru ZENCİR ÇİFTÇİ
Anadolu Üniversitesi

Madde Derleme Koordinatörleri

Eylin AKTAŞ
Pamukkale Üniversitesi

Handan AYTEKİN
Dokuz Eylül Üniversitesi

Sonay KAYGALAK ÇELEBİ
Batman Üniversitesi

Yusuf KARAKUŞ
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi

Çağıl Hale ÖZEL
Anadolu Üniversitesi

Onur ÇAKIR
Kırklareli Üniversitesi

Ahmet UŞAKLI
Boğaziçi Üniversitesi

Danışmanlar

Bülent AĞAOĞLU (Bibliyograf, Turizm Bilim Uzmanı), **Meryem AKOĞLAN KOZAK** (Prof. Dr., Anadolu Üniversitesi), **Halim BULUTOĞLU** (Tarih Vakfı Eski Genel Müdürü. Ekin Grup Eski Genel Müdürü), **Hasan Işın DENER** (Prof. Dr.), **Ebru GÜNLÜ KÜÇÜKALTAN** (Prof. Dr., Dokuz Eylül Üniversitesi), **Yusuf HACISÜLEYMAN** (Otel Yöneticisi ve Danışmanı, Akdeniz Turistik Otelciler ve İşletmeciler Birliği Eski Başkanı), **Jafar JAFARİ** (Prof. Dr., Emekli Öğretim Üyesi), **Göknil Nur KOÇAK** (Prof. Dr., Mersin Üniversitesi), **Fehmi KÖFTEOĞLU** (Gazeteci, turizmgazetesi.com, Genel Yayın Yönetmeni), **Mehmet ÖZDEMİR** (Dr., Sosyolog, Eski TURBAN Turizm A.Ş. Genel Müdürü), **Nizamettin ŞEN** (Otel işletmecisi, Seyahat Acentesi işletmecisi), **Muammer TUNA** (Prof. Dr., Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi), **Özkan TÜTÜNCÜ** (Prof. Dr., Dokuz Eylül Üniversitesi), **Erkan YAĞCI** (Dr., Otel Yatırımcısı ve İşletmecisi, Akdeniz Turistik Otelciler ve İşletmeciler Birliği Başkanı), **Bahattin YÜCEL** (Turizm Eski Bakanı, Türkiye Seyahat Acentaları Birliği Eski Başkanı), **Honggen XIAO** (Prof. Dr., The Hong Kong Polytechnic University).

Altıncı Ciltte Maddesi Yer Alan Yazarlar

ACAR, AYŞEGÜL
Karabük Üniversitesi

AÇIK TURĞUTER, EBRU
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

AÇIKSÖZLÜ, ÖVGÜ
Yalova Üniversitesi

ADAK, YAŞAR
Yüksek Lisans Öğrencisi

ADAMIŞ, EMEL
Bursa Uludağ Üniversitesi

ADEMOĞLU, ADEM
Kilis 7 Aralık Üniversitesi

ADİLOĞLU YALÇINKAYA, LEYLA
Özyeğin Üniversitesi

AGİŞ, FAZILA DERYA
Bilim Doktoru

AĞCA, YILMAZ
Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi

AĞIRBAŞ, SEDA
Ege Üniversitesi

AK, SERKAN
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi

AKAGÜN, TOLGA
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa

AKAN, ŞAHAP
Dicle Üniversitesi

AKBIYIK, MEHMET
Harran Üniversitesi

AKBULUT, ONUR
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

AKBULUT, UĞUR
Erzurum Teknik Üniversitesi

AKDEMİR, TANSU
Mersin Üniversitesi

AKGÜL, VOLKAN
Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi

AKIN, GÖNÜL
Beykent Üniversitesi

AKKANAT, CEVAT
Madde Yazarı

AKKUŞ MUTLU, SUZAN
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi

AKKUŞ, GÜLŞAH
Kastamonu Üniversitesi

AKNAR, AHMET
Hitit Üniversitesi

AKSÖZ, EMRE OZAN
Anadolu Üniversitesi

AKTAŞ ALAN, AYLİN
Antalya AKEV Üniversitesi

AKTEMUR, ALİ MURAT
Atatürk Üniversitesi

AKTUNA, HALİL CAN
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi

AKYURT KURNAZ, HANDE
Bolu Abant İzzey Baysal Üniversitesi

AKYURT, HAKAN
Giresun Üniversitesi

AKYÜREK, SUAT
Gümüşhane Üniversitesi

ALBAYRAK, AHMET MERT
Madde Yazarı

ALBAYRAK, ASLI
İstanbul Gelişim Üniversitesi

ALBUZ, NALAN
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

ALDEMİR, TUBA
İstanbul Esenyurt Üniversitesi

ALGAN ÖZKÖK, GÜLÇİN
Selçuk Üniversitesi

ALİYAZICIOĞLU, ZEYNEP İNAN
Karadeniz Teknik Üniversitesi

ALKAN, MURAT
Dokuz Eylül Üniversitesi

ALKAN, ÖZGE
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

ALTIN, ALPER
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi

ALTINAY ÖZDEMİR, MELTEM
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

ALTINAY, MEHMET
Girne Üniversitesi

ALTINEL, HÜSEYİN
İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi

ALTUN, ÖZLEM
Doğu Akdeniz Üniversitesi

ALTUNEL, MUSTAFA CEVDET
Kırklareli Üniversitesi

ALTUNER, HURİYE
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi

ARICA, REŞAT
Adıyaman Üniversitesi

ARIKAN SALTIK, IŞIL
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

ARSLAN, ERDAL
Bilim Doktoru

ARSLAN, FİLİZ
Akdeniz Üniversitesi

ARSLAN, TOLGA
Madde Yazarı

ARSLANTÜRK, YALÇIN
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

ASAN, HAKAN
Dicle Üniversitesi

AŞAN, KÜBRA
Sinop Üniversitesi

ATAMAN, HARUN
Doktora Öğrencisi

ATANGÜR, KEMAL
Madde Yazarı

ATAR, AYŞE
Ondokuz Mayıs Üniversitesi

AVCI, NİLGÜN
Ege Üniversitesi

AVŞAR, MELAHAT
Amasya Üniversitesi

AYBEK, GÜRKAN
Akdeniz Üniversitesi

AYDIN, BİRGÜL
Doğuş Üniversitesi

AYDIN, CEREN
Bilim Doktoru

AYDIN, DUYGU
Madde Yazarı

AYDOĞAN, AYDOĞDU
Kastamonu Üniversitesi

AYDOĞDU ATASOY, ÖZLEM
Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi

AYDUĞAN, NİL
İstanbul Aydın Üniversitesi

AYGÖR, ERKAN
Necmettin Erbakan Üniversitesi

AYİK, UĞURCAN
Gaziantep Üniversitesi

AYTEKİN, HANDAN
Yozgat Bozok Üniversitesi

BAĞIRAN ÖZŞEKER, DEMET
Dokuz Eylül Üniversitesi

BAK ATEŞ, ELİF
Madde Yazarı

BALDIRAN, ŞERİF
Amasya Üniversitesi

BAŞAK, OKTAY
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

BAŞÇI, AYHAN
Hitit Üniversitesi

BAY, MUSTAFA
Madde Yazarı

BAYAT, GÜLŞEN
Iğdır Üniversitesi

BAYHAN, İSA
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

BAYIRHAN, İRŞAD
İstanbul Üniversitesi

BAYIRLI, MEHMET
Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi

BAYSAL, KADİR
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

BEBEK, ADİLE
Antalya AKEV Üniversitesi

BEDIN, CRISTIANO
İstanbul Üniversitesi

BEGİÇ, HACER NURGÜL
İzmir Demokrasi Üniversitesi

BEKEN, YAŞAR
Madde Yazarı

BERBEROĞLU, ALEV
Yüksek Lisans Öğrencisi

BERK, OSMAN NURULLAH
Selçuk Üniversitesi

BERTAN, SERKAN
Pamukkale Üniversitesi

BEZİRGAN, MUAMMER
Balıkesir Üniversitesi

BİNGÖL, SERHAT
Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi

BOĞAN, ERHAN
Adıyaman Üniversitesi

BORA, DUYGU
Kapadokya Üniversitesi

BOSO, NAZLI ITIR
Hacettepe Üniversitesi

BOZOK, DÜRİYE
Balıkesir Üniversitesi

BULUK EŞİTTİ, BUKET
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

BULUT GÜNEŞ, AYŞE NUR
Özyeğin Üniversitesi

BULUTOĞLU, HALİM
Adalar Vakfı

BUZCU, ZAFER
Çukurova Üniversitesi

BÜKEY, AZİZ
Bingöl Üniversitesi

CAN AKGÜL, CANSEN
Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi

CANAN, SİBEL
Hakkari Üniversitesi

CEBECİ, HALUK
Yüksek Lisans Öğrencisi

CENGİZ, BUSE
Madde Yazarı

CEYLAN, SEHER
Pamukkale Üniversitesi

COŞKUN, KERİM
Siirt Üniversitesi

COŞKUN, NEŞE
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

ÇALIK, METİN
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi

ÇALIŞKAN, NURGÜL
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi

ÇAVUŞ, OSMAN
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

ÇAYLI, PINAR
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi

ÇEKİÇ, İBRAHİM
Kilis 7 Aralık Üniversitesi

ÇELİK, MUHAMMET NECATİ
Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi

ÇEŞMECİ, NİHAT
Erciyes Üniversitesi

ÇETİN, BETÜL
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi

ÇETİN, UFUK
Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi

ÇETİNER, ÖZLEM
Atılım Üniversitesi

ÇETİNKAYA, MEHMET YAVUZ
Pamukkale Üniversitesi

ÇINAR, KEVSER
Necmettin Erbakan Üniversitesi

ÇITAK KOYGUN, PINAR
Madde Yazarı

ÇİLİNGİR ÜK, ZUHAL
Ondokuz Mayıs Üniversitesi

ÇİRİŞOĞLU, EMEL
İstanbul Gelişim Üniversitesi

ÇOKİŞLER, NAZIM
İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

ÇOLAKOĞLU, ÜLKER
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

ÇUHADAR, MURAT
Süleyman Demirel Üniversitesi

DAĞDEVİREN, İZEM
Yüksek Lisans Öğrencisi

DALAK, SELDA
Batman Üniversitesi

DEĞİRMENCİOĞLU, A. ÖZDAL
Beykent Üniversitesi

DEMİR, RIZA
İstanbul Üniversitesi

DEMİRAL, GÜL NUR
Anadolu Üniversitesi

DEMİRCAN, GÖKSU
Amasya Üniversitesi

DEMİRÇİVİ, BURAK MURAT
Aksaray Üniversitesi

DEMİRDAĞ, ŞERİF AHMET
Giresun Üniversitesi

DEMİRDELEN ALRAWADİEH, DERYA
İstanbul Ayvansaray Üniversitesi

DEMİREL, DEMOKAAN
Kocaeli Üniversitesi

DEMİRTAŞ, IŞIL
Giresun Üniversitesi

DENİZ, GAYE
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi

DERİN, SEVİL
Manisa Celal Bayar Üniversitesi

DERTLİ, GÜL
İstanbul Ayvansaray Üniversitesi

DİRİ APAYDIN, TUĞBA
İstanbul Medeniyet Üniversitesi

DOĞAN, MERVE
Bilim Doktoru

DOĞAN, SAİT
İskenderun Teknik Üniversitesi

DOĞRU DAŞTAN, HÜMEYRA
Dokuz Eylül Üniversitesi

DOKSANALTI, ERTEKİN MUSTAFA
Selçuk Üniversitesi

DÖNBAK, EDA RUKİYE
Adıyaman Üniversitesi

DURDAĞ, CELİL
İstanbul Esenyurt Üniversitesi

DÜLGAROĞLU, OĞUZHAN
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

DÜZGÜN, ERTUĞRUL
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

EKİNCEK, SEMA
Anadolu Üniversitesi

ELNUR, AHMET
Süleyman Demirel Üniversitesi

EMİR, OKTAY
Anadolu Üniversitesi

ER BARANAYDIN, ÖZLEM
Gümüşhane Üniversitesi

ERASLAN, HÜLYA
Harran Üniversitesi

ERCAN İŞİTİN, AYSEN
Şırnak Üniversitesi

ERDOĞAN, YAKUP
Kastamonu Üniversitesi

EREN, ŞİRİN GÜLCEN
Süleyman Demirel Üniversitesi

ERKOL BAYRAM, GÜL
Sinop Üniversitesi

EROL, GÜNAY
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi

ERPEK, CAN
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi

ERŞEN, GÖKHAN
Anadolu Üniversitesi

ESENKAL ÇÖZELİ, FÜSUN
Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi

EŞİTTİ, BEKİR
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

EVCİ, NAGİHAN
Doktora Öğrencisi

EVREN, SAVAŞ
Gümüşhane Üniversitesi

GARİPAĞAOĞLU UĞUR, NİHAN
İstanbul Üniversitesi

GELİRLİ, NALAN
Girne Üniversitesi

GENÇER, GÜLLÜ
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi

GENÇER, KANSU
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi

GOLCHESHMEH, SÜHEYLA
Bilim Doktoru

GÖÇEBELER, MEHMET FATİH
Yükseklisans Öğrencisi

GÖĞEBAKAN, YELİZ
Çukurova Üniversitesi

GÖK, BURCU
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

GÖKÇE, FARUK
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

GÖKDENİZ, AYHAN
Balıkesir Üniversitesi

GÜÇLÜTÜRK BARAN, GÜNSELİ
Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi

GÜL YILMAZ, ESRA
Afyon Kocatepe Üniversitesi

GÜL, KUDRET
Balıkesir Üniversitesi

GÜL, SELMA
Madde Yazarı

GÜLENÇ, SEHER
Anadolu Üniversitesi

GÜLER, MEHMET EMRE
İzmir Katip Çelebi Üniversitesi

GÜLER, OZAN
Mersin Üniversitesi

GÜLERSOY, ALİ EKBER
Dokuz Eylül Üniversitesi

GÜLLÜ, MEHMET
Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi

GÜLTEKİN AKÇAY, ZEYNEP
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi

GÜMÜŞ, EVREN
İstanbul Şişli Meslek Yüksekokulu

GÜNAYDIN, YUSUF
Uluslararası Final Üniversitesi

GÜNCAN, ÖZLEM
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

GÜNDÜZ, CEMİL
Tokat Gaziosmapaşa Üniversitesi

GÜNER, DEMET
Kastamonu Üniversitesi

GÜNEŞ, NİLGÜN
Akdeniz Üniversitesi

GÜNEY, TÜLAY
İstanbul Gedik Üniversitesi

GÜNGÖR, HACI YUSUF
Iğdır Üniversitesi

GÜNGÖR, MUSA
Haliç Üniversitesi

GÜNGÖR, OZAN
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

GÜRCÜN, DİLEK
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

GÜVEN YEŞİLDAĞ, GÜL NİHAN
Beykent Üniversitesi

GÜVERCİN GÖÇMEN, ZEYNEP
Kültür ve Turizm Bakanlığı

HAKMAN, MERAL
Aksaray Üniversitesi

HALAÇ, HİCRAN HANIM
Eskişehir Teknik Üniversitesi

HANİLÇE, MURAT
Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi

HAZİNELİ, HASRET
Bilim Uzmanı

HOŞ, KÜBRA
Yüksek Lisans Öğrencisi

HÖSÜKOĞLU, FİLİZ
Gastronomi Araştırmacısı

IŞIK, NALAN
Gaziantep Üniversitesi

IŞILDAR, PINAR
Dokuz Eylül Üniversitesi

IŞIN, PRİSCİLLA MARY
Araştırmacı, yazar

IŞKIN, MERVE
Ordu Üniversitesi

İFLAZOĞLU, NURHAYAT
Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi

İLBAY, BEGÜM
Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi

İNAN ALİYAZICIOĞLU, ZEYNEP
Karadeniz Teknik Üniversitesi

İNAN, RABİA BEYZA
Bilim Doktoru

İNANIR, ALİ
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

İPAR, MEHMET SEDAT
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

İRİGÜLER, FERAY
İzmir Ekonomi Üniversitesi

İŞEVCAN ERTAMAY, SELİN
İzmir Ekonomi Üniversitesi

KABACIK, MEHMET
Ordu Üniversitesi

KAFA, NEŞE
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

KAHRAMAN, ONUR CÜNEYT
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

KAHYA, ZEYNEP
Yüksek Lisans Öğrencisi

KAHYAN, HÜSEYİN
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

KAHYAOĞLU, MEHMET
Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi

KALIPÇI, MEHMET BAHADIR
Akdeniz Üniversitesi

KALYONCU, ZEYNEP BEGÜM
İstanbul Aydın Üniversitesi

KAPUCUOĞLU, MUSTAFA İNANÇ
Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi

KARA, ÇİĞDEM
Madde Yazarı

KARA, MİKAİL
Çankırı Karatekin Üniversitesi

KARADEMİR, MURAT
Selçuk Üniversitesi

KARADEMİR, SİBEL
Selçuk Üniversitesi

KARADENİZ, CEREN
Ankara Üniversitesi

KARAGÖZ, KADİR
Manisa Celâl Bayar Üniversitesi

KARAKAN, HALİL İBRAHİM
Gaziantep Üniversitesi

KARAMAN, ZERRİN TOPRAK
Dokuz Eylül Üniversitesi

KARAOĞLAN, İBRAHİM
Selçuk Üniversitesi

KARASAKALOĞLU, BURCU
Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi

KARATAŞ, GÜLÇİN
Ondokuz Mayıs Üniversitesi

KARSU, SÜREYYA
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

KAYA, ERKAN
Bursa Uludağ Üniversitesi

KAYA, FAZIL
Gümüşhane Üniversitesi

KAYA, MUHAMMET CANER
Trabzon Üniversitesi

KAYA, OZAN
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

KAYA, SONGÜL ÇİLEM
Yüksek Lisans Öğrencisi

KAYGALAK ÇELEBİ, SONAY
Batman Üniversitesi

KAYIN, EMEL
Dokuz Eylül Üniversitesi

KAYMAKÇI, SALİH
Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi

KAZKONDU, İHSAN
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

KEMENT, ÜZEYİR
Ordu Üniversitesi

KESİCİ, MUSTAFA
Kırklareli Üniversitesi

KILIÇ, NAMIK
İstanbul Üniversitesi

KIROVA, SELİM
Manisa Celâl Bayar Üniversitesi

KISA, HİLMİYE
Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi

KIZILCALIOĞLU, GAYE
Antalya AKEV Üniversitesi

KIZILCIK, ONUR
Gümüşhane Üniversitesi

KOCABIYIK, MUSTAFA SAİD
Doktora Öğrencisi

KOÇ, BURCU
Pamukkale Üniversitesi

KOÇ, GÜLŞAH
Bursa Uludağ Üniversitesi

KOÇAK, BAHRİ BARAN
Dicle Üniversitesi

KOÇAK, TALAT
Afyon Kocatepe Üniversitesi

KORKMAZ, SEHER
Madde Yazarı

KORTAK, HANDAN
İzmir Büyükşehir Belediye

KOZAK, NAZMİ
Anadolu Üniversitesi

KÖFTEOĞLU, FEHMİ
Turizm Gazetesi

KÖKTÜRK, NEŞE
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

KÖMÜRCÜ, SİMGE
İzmir Katip Çelebi Üniversitesi

KÖNEZ, İLKNUR
Yüksek Lisans Öğrencisi

KÖROĞLU, AHMET
Balıkesir Üniversitesi

KÖŞKER, HASAN
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

KURNAZ, ALPER
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

KÜÇÜKALİ, SEMA
Çankırı Karatekin Üniversitesi

LAPÇIN, HİLAL TUĞÇE
Samsun Üniversitesi

LİCELİ, MEHMET TAHSİN
Balıkesir Üniversitesi

MAHİROĞULLARI, ADNAN
Emekli Öğretim Üyesi

MARAŞLI, SAVAŞ
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi

MCKENZIE, ÇAĞLA
Antalya Bilim Üniversitesi

MERT, YENER LÜTFÜ
Üsküdar Üniversitesi

METE, BİLGEN
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi

MEYDAN UYGUR, SELMA
İstanbul Medipol Üniversitesi

MUSLU, AZİZ
Ordu Üniversitesi

MUTLU ÖZTÜRK, HANDE
Pamukkale Üniversitesi

NALCI ARIBAŞ, NAZLI
İnönü Üniversitesi

NİSARİ, MEHMET ALPER
Ege Üniversitesi

ODUNCUOĞLU, FUNDA
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

OFLUOĞLU, MERVE
Harran Üniversitesi

OLCAY UÇKAN, BEDİA YELDA
Anadolu Üniversitesi

ONUR, NESLİHAN
Akdeniz Üniversitesi

ORAK, MUHAMMET ALİ
Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi

ÖDEMİŞ, MURAT
Gümüşhane Üniversitesi

ÖGEL AYDIN, SELİN
İstanbul Sağlık ve Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu

ÖMÜRİŞ, ECE
Akdeniz Üniversitesi

ÖN, FUNDA
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

ÖNÇEL, SİBEL
Anadolu Üniversitesi

ÖRS, SEYHUN
Madde Yazarı

ÖZ, ALİ KASIM
Dokuz Eylül Üniversitesi

ÖZASLAN, YASİN
Yalova Üniversitesi

ÖZBALCI, SEVAL
Manisa Celal Bayar Üniversitesi

ÖZCAN, SELİM
Madde Yazarı

ÖZÇELİK HEPER, FATMA
İstanbul Gelişim Üniversitesi

ÖZDAL, FATMA
Doktora Öğrencisi

ÖZDEMİR GÜZEL, SERAP
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa

ÖZDEMİR YAMAN, ZÜHAL
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

ÖZDEMİR, GÖZDE
İstanbul Aydın Üniversitesi

ÖZDEMİR, HÜSEYİN
Çankırı Karatekin Üniversitesi

ÖZDEMİR, ÖZCAN
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

ÖZDİVRİK, DENİZ
Yüksek Lisans Öğrencisi

ÖZEL, NAZLI GAMZE
Selçuk Üniversitesi

ÖZEN DE HASS, ASLI EMİNE
Dokuz Eylül Üniversitesi

ÖZGÜN, NURGÜL
Bilim Doktoru

ÖZGÜNEŞ, REŞAD EMRE
Doktora Öğrencisi

ÖZGÜR GÖDE, MERVE
Anadolu Üniversitesi

ÖZHANCI, ESRA
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi

ÖZIŞIK YAPICI, OLCAY
Ondokuz Mayıs Üniversitesi

ÖZKAN, ÇİĞDEM
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

ÖZKUL, KİFAYET
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa

ÖZRİLİ, YAŞAR
Doktora Öğrencisi

ÖZSOY, AYBÜKE
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi

ÖZTOPÇU, ÖZLEM
Dokuz Eylül Üniversitesi

ÖZYURT, PAŞA MUSTAFA
Giresun Üniversitesi

PAK DELİORMANLI, AYŞE
Beykent Üniversitesi

PALA, TUĞBA
Mersin Üniversitesi

PAMUKÇU, HÜSEYİN
Afyon Kocatepe Üniversitesi

PARTİGÖÇ, NUR SİNEM
Pamukkale Üniversitesi

PASLI, MEHMET MERT
Giresun Üniversitesi

PEKCAN, AYLA GÜLDEN
Hasan Kalyoncu Üniversitesi

PEKTAŞ, FATİH
Aksaray Üniversitesi

POLAT, ERAY
Gümüşhane Üniversitesi

PÜRLÜ, KADİR
T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı

SAATÇİ, GENCAY
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

SALTIK, ZEHRA
İstanbul Bilgi Üniversitesi

SANCAKTAR, HACER
Yozgat Bozok Üniversitesi

SARIBAŞ, ÖZGÜR
İzmir Katip Çelebi Üniversitesi

SARICAN, MERT ANIL
İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi

SAVAŞIR, KUTLUĞ
Dokuz Eylül Üniversitesi

SEL, ZEHRA GÖKÇE
Manisa Celâl Bayar Üniversitesi

SERCE DİNÇKOL, GÜLÇİN
İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi

SEVİM, BURHAN
Kastamonu Üniversitesi

SEYYAR, METİN
Madde Yazarı

SEZEN DOĞANCILI, OLCA
Sinop Üniversitesi

SEZGİN, KUDRET
Hitit Üniversitesi

SIĞIN, AYKUT
Aksaray Üniversitesi

SONUÇ, NİL
İzmir Katip Çelebi Üniversitesi

SORMAZ, ÜMİT
Necmettin Erbakan Üniversitesi

SÖKMEN, SEDA
Anadolu Üniversitesi

SUNA, BELMA
Gaziantep Üniversitesi

SÜNNETÇİOĞLU, AYŞE
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

SÜNNETÇİOĞLU, SERDAR
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

SÜRME, METİN
Gaziantep Üniversitesi

ŞAHİN ÖREN, TUBA
Uşak Üniversitesi

ŞAHİN, AYŞE
Akdeniz Üniversitesi

ŞAHİN, GİZEM
İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi

ŞAHİN, MEHMET ALTUĞ
İstanbul Üniversitesi

ŞAHİN, ÖZER
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

ŞAHİN, SİBEL
Doktora Öğrencisi (Anadolu Üniversitesi)

ŞANLIER, NEVİN
Ankara Medipol Üniversitesi

ŞANLIÖZ ÖZGEN, H. KADER
Özyeğin Üniversitesi

ŞEKER, ÇINLA
Dokuz Eylül Üniversitesi

ŞEKER, FATMA
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi

ŞEN, MEHMET AKİF
Giresun Üniversitesi

ŞEN, NECİBE
Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi

ŞEN, ÖMER
Madde Yazarı

ŞENEL, PINAR
Anadolu Üniversitesi

ŞENER, SÜREYYA
Bilim Uzmanı

ŞENGÜN ÖZTAŞ, ELİF
Ufuk Üniversitesi

ŞİMŞEK, MEHMET
Giresun Üniversitesi

TAMER, ELİF TUBA
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi

TANIŞ, HAMİT
Madde Yazarı

TAŞKIN, ENGİN
Pamukkale Üniversitesi

TEKİN, ÖMER AKGÜN
Akdeniz Üniversitesi

TEKİN, ÖZLEM
Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi

TEMELOĞLU, ERDEM
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

TETİK DİNÇ, NURAY
Balıkesir Üniversitesi

TİMUR, ALP
Emekli Öğretim Üyesi

TİRYAKİ, S. GÖKHAN
Akdeniz Üniversitesi

TOKATLI, CEMRE
Şile Anadolu Lisesi

TOKER, ARZU
Anadolu Üniversitesi

TOKSÖZ, DERYA
Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi

TOPTAŞ, AYTAÇ
Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi

TOPUZ SAVAŞ, AYLA
Anadolu Üniversitesi

TORUN, MELİKE
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa

TOSUN, MURAT
Atatürk Üniversitesi

TÖREN, EMRULLAH
Kırklareli Üniversitesi

TUNA, MUAMMER
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

TUNCA, ERDEM
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

TUNCER, KADİR
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

TUNCER, MEHMET
Aksaray Üniversitesi

TURAN, AYŞE
Madde Yazarı

TURPCU, ERAY
Giresun Üniversitesi

TÜRKER, ALİ
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

TÜRKMENDAĞ, ZAFER
Atatürk Üniversitesi

TÜRKOĞLU, HANDE
Madde Yazarı

UÇUK, CEYHUN
Gaziantep Üniversitesi

UĞURKAN, ERSİN
Kocaeli Üniversitesi

UĞURLAR, AYSU
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

UKAV, İSMAİL
Adıyaman Üniversitesi

ULUCAN, EBRU
İstanbul Ticaret Üniversitesi

USLU, ABDULLAH
Akdeniz Üniversitesi

UYAN, MUZAFFER
Araştırmacı, Yazar

UYAN, ÖZGÜL
İstanbul Aydın Üniversitesi

UYANIK, BEYZA
Anadolu Üniversitesi

ÜNGÜREN, ENGİN
Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi

ÜZÜLMEZ, MERAL
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi

VATAN, AHMET
İstanbul Medeniyet Üniversitesi

YALÇIN, BİLAL
Afyon Kocatepe Üniversitesi

YALÇINKAYA, AKANSEL
İstanbul Medeniyet Üniversitesi

YALÇINKAYA, TARIK
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

YALIM KAYA, SERPİL
Mersin Üniversitesi

YAMAÇ ERDOĞAN, ZEYNEP
Beykent Üniversitesi

YANAR, AYŞEM
Ankara Üniversitesi

YATKIN, ÖZLEM
İzmir Katip Çelebi Üniversitesi

YAVUZ, MERYEM
Madde Yazarı

YAZICI, SİNEM
Madde Yazarı

YEKSAN, ÖZNUR
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

YEŞİLTEPE ERKAYIRAN, BETÜL
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

YILDIRIM, GONCA
Madde Yazarı

YILDIZ, EMRAH
Anadolu Üniversitesi

YILDIZ, RAMAZAN ÖZKAN
İskenderun Teknik Üniversitesi

YILMAZ, ALİ İZZET
Hitit Üniversitesi

YILMAZ, ERKAN
Madde Yazarı

YILMAZ, GÜL
İstanbul Ayvansaray Üniversitesi

YILMAZ, HATİCE
Afyon Kocatepe Üniversitesi

YILMAZ, İLKAY
Başkent Üniversitesi

YILMAZ, LALE
Mersin Üniversitesi

YILMAZ, ZAFER
TED Üniversitesi

YİĞİT TEKİNÇAY, MERVE SEMA
Doktora Öğrencisi

YUMUK, YURDANUR
Karabük Üniversitesi

YURTTAŞ ÇELİK, HATİCE
Tarım ve Orman Bakanlığı

YÜCEDAĞ, NİLÜFER
Tarsus Üniversitesi

YÜKSEL, İLKNUR
Madde Yazarı

ZAVALSIZ, YUSUF SİNAN
Sağlık Bilimleri Üniversitesi

ZENCİR ÇİFTÇİ, EBRU
Anadolu Üniversitesi

ZENCİR, BANU
Afyon Kocatepe Üniversitesi

ZERMAN, SEZA
Karabük Üniversitesi

leme körüğünde hafif dumanlı bir ateş üzerine iki ila dört saat asılarak tütsülenirler. Ateşten alınıp soğutulurlar ve alüminyum folyoya sarılarak buzdolabında saklanırlar.

Fümelenmiş ürünlerin tüketimlerine dikkat etmek gerekir. Fazla miktarda tüketilen füme ürünlerin insan sağlığı için kanserojen etkisi olduğu bilimsel olarak kanıtlanmıştır. Fümelenmiş gıdalarda birçok polisiklik aromatik hidrokarbon bileşiği oluşmaktadır ve bunlardan Benzo(a)piren bilinen bir kanserojen maddedir.

Yararlanılan kaynaklar: Bulduk, S. (2002). *Gıda Teknolojisi*. Ankara: Detay Yayıncılık; Croxford, S. (2011). *İşlenen ve Saklanan Besinler Rehberi*. İstanbul: İnkılap Yayınevi; Kaya, A. (2000). *Misafirperverlik Endüstrisinde Temel Mutfak Bilgisi*. İzmir: Güneş Ofset Mat. San ve Tic. Ltd.Şti Yayıncılık; Shane, T. ve McDonald, S. T. (2015). Comparison of Health Risks of Smoked Foods as Compared to Smoke Flavorings: Are Smoke Flavors "Healthier"? *Advances in Food Technology and Nutritional Sciences*, 1(6): 130-134.

Gülçin ALGAN ÖZKÖK

2019

❖ ❖ ❖ ❖ ❖

Füzyon Mutfak

Farklı kültürlerin etkileşimine bağlı olarak oluşan dünya mutfaklarına ait farklı yemek pişirme teknik ve malzemelerinin bilinçli bir şekilde sentezlenerek yeni yemekler ve yeni lezzetlerin yaratılması esasına dayanan, özgün ve yenilikçi bir tekniği tanımlayan kavram.

Gastronomi bilim dalında, son yıllarda popüler hâle gelen füzyon yemek deneyimi aslında eski bir gelenektir. İnsanlar, çok eski zamanlardan beri tesadüfen ya da zorunluluk gereği, yabancı tatları daha lezzetli yapma ya da mevcut olmayan malzemelerin yerine yerel olanları kullanma girişimlerinde çeşitli mutfakları karıştırmışlardır. Bu kapsamda, füzyon mutfağı, geleneksel mutfak stiline ve atalarımızdan öğrendiğimiz reçetelere uygulanan ve modern çağın deneyimlerini, etkilerini ve lezzetlerini yansıtmak için uyarlanan ve güncellenen bir kavram olarak ifade edilebilir.

Dünyada *fusion cuisine* olarak bilinen mutfak kültürü, Türkçe'ye *füzyon mutfak* olarak geçmiştir. Füzyon kelimesi, *erime, birleşme, bir araya gelme, birleştirme* şeklinde tanımlanmaktadır. Füzyon mutfak ise "Farklı uluslara ait mutfak teknikleri ile malzemelerin aynı tabakta birleştirilmesi ancak sonuçta tabakta tek bir ulusal özelliğin çıkmaması" olarak tanımlanmaktadır. Aynı zamanda füzyon kavramı, yemeğin ve mutfağın *küreselleşmesi* anlamını da ifade etmektedir. Farklı kültürlerin reçetelerinden, malzemelerinden ve pişirme tekniklerinden etkilenerek oluşan; en iyi lezzetler, malzemeler, teknikler ve sunumlar ile yapabileceğimizin en iyisini simgeleyen bütünleşik bir mutfak türüdür.

Füzyon mutfağının geçmişi, Roy Yamaguchi ve Wolfgang Puck gibi aşçıların bilinçli olarak farklı kültürlere ait lezzetleri birleştirdiği 1980'li yıllara dayanmaktadır. 1980'li yıllarda Batı teknikleri ile Uzakdoğu teknik ve malzemelerinin birleştirilmesi şeklinde ortaya çıktığı belirtilen füzyon mutfağı "Değişik yörelere, farklı kültürlere ait yemek pişirme teknik ve malzemelerinin bilinçli bir şekilde aynı tabakta karışması, birleşmesi esasına dayanan, özgün, yaratıcı ve yenilikçi bir teknik" olarak tanımlanmaktadır.

Füzyon mutfağına güncel ismini veren ve *Yeni Dünya Mutfağının fikir babası* olarak kabul edilen kişi ise uluslararası tanınan bir aşçı olan Norman Van Aken'dir. *Füzyon yemek*, Van Aken tarafından 1988 yılında geliştirilen bir kavramdır. Van Aken *füzyon* kavramını caz müziğinden esinlenerek türetti. Caz müziğinde *Caz, rock ya da diğer müzikal türlerinin bir karmasıdır* anlamını ifade eden *füzyon* kavramı, *iki ya da daha fazla sayıdaki farklı etnik mutfağa (örn; Çin ve Meksika mutfakları) özgü malzemelerden ya da pişirme tekniklerinden oluşan yemeği* işaret etmek amaçlı türetildi.

Füzyon mutfağını *eklektik mutfak* şeklinde de nitelendirerek, bu kavramı bölgesel etkilerin karışımını ifade etmek için kullanan bilim insanları da mevcuttur. Füzyon mutfak, eklektik mutfak, kültürlerarası mutfak, küresel mutfak, yeni dünya mutfağı gibi çeşitli adlarla anılan bu akımın temel özelliği; ulusal sınırları, coğrafi ve kültürel mesafeleri ortadan kaldırarak dünyanın her bölgesinden yöntem, malzeme, pişirme tekniği ve lezzetleri, aynı mutfakta ve aynı tabakta bir araya getirmesidir. Bu yeni mutfağı kısaca dünyanın doğusu ve batısının, kuzeyi ve güneyinin aynı tabakta birleşmesi şeklinde nitelemek mümkündür.

Ayrıca bkz.: Deneysel Mutfak; Diyet Mutfak; Halk Mutfağı; Hızlı Yemek Mutfağı; İmaret Mutfağı; Klasik Mutfak; Mevlevi Mutfağı; Mutfak; Osmanlı Mutfağı; Osmanlı Saray Mutfağı; Yöresel Mutfak; Yörük Mutfağı

Ayrıntılı bilgi için bkz.: Bağıran Özşeker, D. (2017). Füzyon mutfağı. İçinde; H. Kurgun (Editör), *Gastronomi trendleri: Milenyum ve Ötesi* (ss. 127-149). Ankara: Detay Yayıncılık.

Yararlanılan kaynaklar: Kınm, A. (12. 06. 2005). Füzyon mutfağı nedir, bize ne kadar uyar? *http://www.hurriyet.com.tr/fuzyon-mutfagi-nedir-bize-ne-kadar-uyar-326530*, (Erişim tarihi: 28. 01. 2020); Sarıoğlan, M. (2014). Fusion Cuisine Education and Its Relation With Molecular Gastronomy Education (Comparative Course Content Analysis), *International Journal on New Trends in Education and Their Implications*, 5(3): 64-70; Sandıkçı, M. ve Çelik S. (2005). Füzyon Mutfak Uygulamaları ve Müşteri Memnuniyeti Açısından Önemi, *I. Ulusal Gastronomi Sempozyumu ve Sanatsal Etkinlikler* (ss. 41-54). Antalya; Scarpato, R. ve Daniele, R. (2003). New Global Cuisine: Tourism, Authenticity and Sense of Place In Postmodern Gastronomy. İçinde; C. M. Hall, L. Sharples, R. Mitchell, N. Macionis ve B. Cambourne (Editörler) *Food Tourism Around the World: Development, Management and Markets*. (ss. 296-313). Oxford, Burlington: Butterworth-Heinemann; Dornenburg, A. ve Page, K. (2003). *Becoming a chef: With Recipes and Reflections From America's Leading Chefs*. New York: Wiley.

Demet BAĞIRAN ÖZŞEKER

2020